

INGEZONDEN.

RIJKS-SEROLOGISCH INSTITUUT TE UTRECHT.

Halfjaarlijksch onderzoek der in omloop zijnde antitoxische sera. 1 April 1926.

Aard van het serum	Serieletter en nummer	Aanvangssterkte in AE per cM ³ op zijn minst	Sterkte op 1 April 1926 in AE per cM ³ op zijn minst	Onderzoek op steriliteit	Opmerkingen
Serum antidiphthericum equinum	A No. 5	300	300	steriel	volwaardig
	A No. 6	300	300	steriel	volwaardig
	B No. 5	600	600	steriel	volwaardig
Serum antidiphthericum ovinum	C No. 3	100	100	steriel	volwaardig
Serum antitetanicum equinum	D No. 4	3	3	steriel	volwaardig
	D No. 5	3	3	steriel	volwaardig
	D No. 6	2	2	steriel	volwaardig
	E No. 5	4	4	steriel	volwaardig
	E No. 6	4	4	steriel	volwaardig
	E No. 7	4	4	steriel	volwaardig
	F No. 1	6	6	steriel	volwaardig

Alle sera zijn gedurende één jaar na aflevering geldig en kunnen worden geruild in de gelijknamige maand van het jaar volgend op dat der aflevering.

Utrecht,
1 April 1926.

H. ALDERSHOFF,
Directeur van het Rijks-Serologisch Instituut.

PRIMUM NON NOCERE.

Ik had een patiënte, een meisje van 25 jaar, met vage klachten over vermoeidheid, die bij een onderzoek, zooals wij dat gewoon zijn in onze spreekkamer te verrichten, niets anders vertoonde dan een versterkte, versnelde hartswerking. Het was mij niet duidelijk, waar de eigenlijke oorzaak van haar malaise was te zoeken; ik begon met haar zoo veel mogelijk gerust te stellen; en besprak de zaak met haar ouders, die er op aandrongen haar door een specialist in interne ziekten te doen onderzoeken. Dit onderzoek had plaats en de uitslag daarvan werd mij door patiënte zelve meegedeeld.

Zij bracht mij een Röntgen-photo van haar hart, dat volgens haar — ik zelf kan dat zoo niet beoordeelen — naar rechts vergroot was; verder een electro-cardiogram, dat er nagenoeg normaal uitzag; ook wist zij mij mee te deelen, hoeveel haar bloeddruk te hoog was, dat zij een ietwat vergrootte lever had en dat wellicht haar nieren niet in orde waren. Kan het verwonderen, dat bij mij de vraag rees: Waartoe was het noodig dit meisje een dergelijke, voor haar geheel en al onbegrijpelijke, uiteenzetting van haar lichamelijken toestand te geven; is het in het algemeen ergens dienstig voor, onze patiënten op die wijze in te lichten; begrijpt men dan niet, dat wij zodoende de zieken heelemaal uit hun evenwicht brengen, dat wij hun zoo lichamelijk geen goed, doch geestelijk veel kwaad kunnen doen?

Immers wij zien meermalen in de praktijk, dat lijdens aan onherstelbare kwalen, waarvan de aard hun onbekend is, soms nog langen tijd betrekkelijk gelukkig kunnen voortleven, onbezorgd door hun onwetendheid, terwijl daarentegen dikwijls menschen, met weinig beteekenende afwijkingen vol zorg zijn, door het gewicht, dat zij meenen, dat een geneesheer van naam aan hun ziekte hechtte.

Laat ons bedenken, dat er een groote suggestieve kracht uitgaat van het doen en laten van den geneesheer, een kracht, die wij niet gaarne zouden missen, omdat zij dikwijls zoo heilzamen invloed kan uitoefenen op den lijder, maar die, hoewel met goede bedoeling, onverstandig toegepast, hem kwaad kan doen.

Beverwijk, 9 April 1926.

D. A. BOON.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

CONGO. — Hospitaalboot. *Bruxelles Médical* beschrijft de hospitaalboot, die ontworpen is om op de Congo dienst te doen. Het zal zijn een motorboot met twee barkassen. De motorboot zal 37 Meter lang en 7.3 Meter breed zijn, en de diepgang zal ten hoogste 60 cM. bedragen. De boot is voorzien van drie dekken, ijsmachines, ontsmettingstoestellen, wacht- en operatiekamers, laboratoria, hutten en badkamers, en zal in voortdurende draadlooze verbinding zijn met de ziekenhuizen en de talrijke nederzettingen aan de rivier en in het binnenland. De motoren kunnen met palmolie of petroleum worden gestookt. De barkassen zijn ontworpen van staal en zullen ook van een Marconi-toestel, een ijsmachine en polikliniekbenodigdheden worden voorzien. Zij zullen 30 M. lang en 7 M. breed zijn, zeer weinig diepgang hebben, en als ziekenhuis dienst doen, met twee dekken, verpleegsters- en ziekenkamers, laboratoria, badkamers en een muggenvrij vertrek voor herstellenden.

OXFORD, — Gedenkplaat voor Osler. Ter herinnering aan Sir WILLIAM OSLER is op de binnenplaats der Universiteit te Oxford een bronzen gedenkplaat aangebracht, met zijn portret. Ook is ingesteld een bronzen erepenning, om de vijf jaar uit te reiken aan een te Oxford gepromoveerd arts, die tot de kunst, wetenschap of literatuur der geneeskunde een belangrijke bijdrage heeft geleverd en nog niet eerder bekroond was (*Brit. med. Journ.* 27 Maart).

LIVERPOOL. — De hand van Paul. Zeer eigenaardig is het gedenkstuk, dat aan de Liverpool Medical Institution den 11den Maart is aangeboden: een bronzen afgietsel van de hand van den gevierden chirurg F. T. PAUL, die bij de plechigheid tegenwoordig was (*Brit. med. Journ.* 27 Maart). Zoo krijgen wij nog eens afgietsels van het strottenhoofd van zangers, van de tong van kamerleden, van het oog van scherpschutters, van de kuiten van wielrenners in de musea.

WEENEN. — Het onderzoek met dermatubine. In No. 14, bldz. 1454 werd medegedeeld, dat de schoolkinderen te Weenen met dermatubine (dit moet zijn dermatubine) waren ingeënt tegen tuberculose. In *Wien. klin. Wochenschr.* No. 13 wordt dit bericht verbeterd. Er wordt niet geënt, maar ingewreven met dermatubine, en de inwrijving geschiedt niet met het doel om de tuberculose te voorkomen, maar om haar te herkennen. Het is dus een vereenvoudigde proef van PIRQUET.

LONDEN, — De kerk en de geestelijke geneeswijze. De aartsbisschop van Canterbury heeft een commissie benoemd, bestaande uit zes artsen en zes geestelijken, onder voorzitterschap van den bisschop van Southwark, ten einde advies uit te brengen over alle zaken, die betrekking hebben op geestelijke geneeswijzen. Hij is hiertoe overgegaan omdat sommige geestelijken in den laatsten tijd veel nadruk hebben gelegd op de kracht van het gebed en het geloof voor de genezing van ziekten, en omdat hij het noodig acht, dat de leiding welke de kerk op dit gebied aan de bevolking kan geven, steeds moet berusten op deskundige voorlichting (*Med. Journ. of South-Africa*, Febr. 1926).